

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 15Sa/38/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5022200550
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Petráš Vinczeová
ECLI: ECLI:SK:SpSBB:2023:5022200550.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Banskej Bystrici v konaní pred sudkyňou JUDr. Katarínou Petráš Vinczeovou v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale pobytom XXX XX C. XX, prechodne pobytom D. XXX/XX, XXX XX E., proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8-10, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia generálneho riaditeľa žalovanej č. XXX XXX XXXX X zo dňa 08. novembra 2021, takto

rozhodol:

Žalobu z a m i e t a .

Žalobcovi právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ō v o d n e n i e :

Administratívne konanie

Rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa

1) Žalobca žiadosťou zo dňa 06. mája. 2021 požiadal Sociálnu poisťovňu, pobočku Martin o priznanie invalidného dôchodku. Sociálna poisťovňa, ústredie (ďalej aj ako „prvostupňový správny orgán“) rozhodla o predmetnej žiadosti žalobcu rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 02. 07. 2021 tak, že podľa § 70 ods. 1, § 274, § 82 a § 293dx zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o sociálnom poistení“) priznala žalobcovi invalidný dôchodok v sume 190,40 Eur mesačne. Invalidný dôchodok mu priznala podľa čl. 52 ods. 1 písm. a) a ods. 4 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v znení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 988/2009. Zároveň žalobcovi podľa § 82 a § 293dx Zákona o sociálnom poistení od 01. januára 2021 zvýšila invalidný dôchodok na sumu 195,40 Eur mesačne. V odôvodnení rozhodnutia prvostupňový správny orgán uviedol, že žalobca bol za invalidného uznaný z dôvodu, že má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 65 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Dlhodobý nepriaznivý stav a pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bol u žalobcu posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Martin a výsledok jeho posúdenia je uvedený v Lekárskej správe – odbornom posudku o invalidite zo dňa 06. mája. 2021.

2) Pred vznikom invalidity, pred 26. aprílom 2020 získal žalobca 8 656 dní obdobia dôchodkového poistenia. Pri posúdení nároku na invalidný dôchodok a určení jeho sumy boli zhodnotené všetky preukázané obdobia dôchodkového poistenia (vrátane dôb, ktoré sa za obdobie dôchodkového poistenia podľa Zákona o sociálnom poistení považujú). Získanie ďalšieho obdobia dôchodkového poistenia nebolo u žalobcu preukázané. Ku dňu invalidity získal žalobca 23 rokov a 261 dní obdobia dôchodkového poistenia, čím splnil podmienku potrebného počtu rokov obdobia dôchodkového poistenia na vznik

nároku na invalidný dôchodok. Ku dňu invalidity splnil žalobca aj ostatné podmienky nároku na invalidný dôchodok, čím mu vznikol nárok na invalidný dôchodok k 26. aprílu 2020.

3) Suma invalidného dôchodku bola určená podľa § 73 ods. 2 Zákona o sociálnom poistení ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku, aktuálnej dôchodkovej hodnoty a percentuálneho poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Priemerný osobný mzdový bod bol určený ako podiel úhrnu osobných mzdových bodov za jednotlivé kalendárne roky rozhodujúceho obdobia a obdobia dôchodkového poistenia v rozhodujúcom období vyjadreného v rokoch. Rozhodujúce obdobie sa u žalobcu určilo v súlade s § 63 ods. 6 Zákona o sociálnom poistení ako kalendárne roky 1984 až 2019. Do rozhodujúceho obdobia nepatria kalendárne roky pred 1. januárom 1984 a ani kalendárne roky, počas ktorých poistenec získal 365 (366) dní náhradnej doby, doby štúdia, doby výkonu civilnej služby, obdobia poberania invalidného dôchodku po 31. decembri 2007 priznaného a vyplácaného Sociálnom poisťovňou alebo obdobia dôchodkového poistenia, za ktoré nemožno určiť osobný mzdový bod. Osobné mzdové body v týchto kalendárnych rokoch sa zisťujú osobitne za každý kalendárny rok, a to ako podiel úhrnu vymeriavacích základov, z ktorých sa platí poistné na dôchodkové poistenie, a všeobecného vymeriavacieho základu. Prehľad hodnôt osobných mzdových bodov za jednotlivé kalendárne roky rozhodujúceho obdobia je uvedený v osobnom liste žalobcu. Úhrn osobných mzdových bodov za jednotlivé kalendárne roky rozhodujúceho obdobia je u žalobcu 11,4370.

4) V rozhodujúcom období žalobca úhrnom získal 6 170 dní dôchodkového poistenia, to znamená 16,9042 rokov dôchodkového poistenia podľa § 63 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení. Podiel úhrnu osobných mzdových bodov a rokov dôchodkového poistenia v rozhodujúcom období, priemerný osobný mzdový bod žalobcu je 0,6766. Zároveň platí, že podľa § 63 ods. 4 písm. d) Zákona o sociálnom poistení sa k priemernému osobnému mzdovému bodu v hodnote nižšej ako 1,0 pripočíta v roku 2020 20 % z rozdielu medzi hodnotou 1,0 a hodnotou priemerného osobného mzdového bodu. V súlade s vyššie uvedeným je hodnota priemerného osobného mzdového bodu žalobcu 0,7413. Ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, t.j. k 26. aprílu 2020 žalobca získal 8 656 dní obdobia dôchodkového poistenia, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dosiahnutia dôchodkového veku. Dôchodkový vek žalobcu na účely invalidného dôchodku podľa § 65 ods. 2 a prílohy č. 3a Zákona o sociálnom poistení je 63 rokov a dva kalendárne mesiace. V období od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku získal žalobca 1 619 dní, spolu s obdobím dôchodkového poistenia 10 275 dní, čo na účely výpočtu dôchodku predstavuje 28,1507 rokov obdobia dôchodkového poistenia a pripočítaného obdobia. Aktuálna dôchodková hodnota je podľa § 64 ods. 6 Zákona o sociálnom poistení dôchodková hodnota, ktorá platí v čase vzniku nároku na výplatu dôchodku. Dôchodkovú hodnotu na rok 2020 stanovila Sociálna poisťovňa v súlade s § 64 ods. 3 Zákona o sociálnom poistení tak, že dôchodkovú hodnotu platnú v roku 2019, ktorá je 12,6657 Eur, upravila indexom určeným ako podiel priemernej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za tretí štvrtrok kalendárneho roka 2019, t.j. 1.068,- Eur, a priemernej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za tretí štvrtrok kalendárneho roka 2018, t.j. 992,- Eur, a zaokrúhlila ju na štyri desatinné miesta nahor. Aktuálna dôchodková hodnota platná k 26. aprílu 2020 je teda 13,6361 Eur a je určená ako súčin dôchodkovej hodnoty na rok 2019 12,6657 Eur a indexu 1,07661290, zaokrúhlená na štyri desatinné miesta nahor. Suma invalidného dôchodku žalobcu bola na základe vyššie uvedených kritérií stanovená na 185,- Eur mesačne a bola určená ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia spolu s pripočítaným obdobím, aktuálnej dôchodkovej hodnoty a percentuálneho poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

5) Pretože sa žalobcovi podľa § 274 Zákona o sociálnom poistení v znení zákona č. 140/2015 Z. z. zachováva nárok vyplývajúce zo zaradenia zamestnania do zvýhodnenej pracovnej kategórie a suma dôchodku nemôže byť nižšia ako suma dôchodku určená podľa právnych predpisov účinných do 31. decembra 2003, dôchodok žalobcu bol vypočítaný aj podľa týchto právnych predpisov. Suma invalidného dôchodku podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 je určená z priemerného mesačného zárobku 58,46 Eur za roky 2019, 2013, 2018, 2001, 2016. Započítaná doba zamestnania je 25 rokov, na dobu zamestnania pred 18. rokom veku sa neprihliada. Invalidný dôchodok je 50 % priemerného mesačného zárobku, to znamená 29,30 Eur mesačne. K uvedenej sume patrí úprava podľa zákona č. 306/2002 Z. z. v znení zákona č. 639/2002 Z. z. o 75,10 Eur mesačne na 104,40 Eur

mesačne a zvýšenie podľa zákona č. 222/2003 Z. z. o 6,30 Eur mesačne na 110,70 Eur mesačne. Suma invalidného dôchodku vypočítaná podľa Zákona o sociálnom poistení je teda 185,- Eur mesačne a suma invalidného dôchodku vypočítaná podľa zákona č. 100/1988 Zb. je 110,70 Eur mesačne. Pretože suma invalidného dôchodku určená podľa Zákona o sociálnom poistení je vyššia, žalobcovi bol priznaný invalidný dôchodok v tejto uvedenej vyššej sume.

6) Okrem vyššie uvedeného prvostupňový správny orgán vo svojom rozhodnutí poukázal i na to, že suma invalidného dôchodku sa ďalej podľa § 82 a § 293dx Zákona o sociálnom poistení žalobcovi zvýšila odo dňa priznania dôchodku o 2,9 %, čo je o 5,40 Eur mesačne, na 190,40 Eur mesačne. Ďalej sa mu suma invalidného dôchodku podľa § 82 a § 293dx Zákona o sociálnom poistení zvýšila aj od 01. januára 2021 o 2,6 %, čo je o 5,- Eur mesačne, na sumu 195,40 Eur mesačne. Obdobie dôchodkového poistenia, rozhodujúce obdobie na výpočet dôchodku, sumy vymeriavacích základov na určenie poistného na dôchodkové poistenie, všeobecné vymeriavacie základy a osobné mzdové body sú uvedené v osobnom liste žalobcu, ktorý tvoril prílohu vyššie uvedeného rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu. Súčasťou odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu bol aj odborný posudok o invalidite žalobcu, vypracovaný posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Martin, ktorý tvoril súčasť lekárskej správy zo dňa 06. mája 2021.

7) Podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Martin zo dňa 06. mája 2021 je žalobca invalidný podľa § 71 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť žalobcu bola posudkovým lekárom sociálneho poistenia určená na 65 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou od 26. apríla 2020.

8) Proti uvedenému rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote dňa odvolanie zo dňa 10. augusta 2021, doručené Sociálnej poisťovni, pobočke F. dňa 11. augusta 2021, v ktorom uviedol, že nesúhlasí s určenou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ktorá nezodpovedá jeho nepriaznivému zdravotnému stavu. Uviedol, že zamestnankyňa Sociálnej poisťovne, pobočky F. mu oznámila, že miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť mu bola určená na 75 %. Napriek tomuto oznámeniu mu bolo doručené rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie o priznaní invalidného dôchodku, v ktorom bola miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určená len na 65 %. Ďalej poukázal na lekársky posudok zo dňa 18. júna 2021, v ktorom je stanovená miera funkčnej poruchy na 70 % a žiadal o opätovné prehodnotenie zdravotného stavu. K odvolaniu žalobca nepriložil žiadne dôkazy.

Rozhodnutie žalovanej

9) O odvolaní žalobcu rozhodla žalovaná rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 08. novembra 2021 (ďalej aj „rozhodnutie žalovanej“) tak, že ho v celom rozsahu zamietla a potvrdila rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu. Uviedla, že po preskúmaní prvostupňového rozhodnutia a priloženej spisovej dokumentácie žalobcu v celom rozsahu dospela k záveru, že postup prvostupňového správneho orgánu bol správny a odvolaním napadnuté rozhodnutie bolo potrebné potvrdiť. Z odôvodnenia rozhodnutia žalovanej vyplynulo, že zdravotný stav žalobcu bol na základe jeho odvolania opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky F. dňa 13. augusta 2021, ktorý zotrval na pôvodnom odbornom posudku, odvolaniu nevyhovel a preto predložil kompletný posudkový spis posudkovému lekárovi sociálneho poistenia Sociálnej poisťovni, ústredie so sídlom v Žiline. Posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie so sídlom v Žiline posúdil zdravotný stav žalobcu v jeho neprítomnosti, na základe spisovej dokumentácie dňa 26. októbra 2021 s nižšie uvedeným záverom:

10) Žalobca je od roku 2011 v liečbe na cukrovku, spočiatku na liečbe perorálnymi antidiabetikami. Koncom roka 2019 bol hospitalizovaný pre dlhodobu nedostatočnú kontrolu cukrovky. Bola zahájená liečba inzulínom s následnou čiastočnou kompenzáciou. Z chronických diabetických komplikácií bola potvrdená diabetická polyneuropatia, senzitivna na dolných končatinách, ťažká neuropatia peroneálneho nervu pravo. Očné vyšetrenie bolo k veku žalobcu s primeraným nálezom. Rozhodujúce zdravotné postihnutie bolo posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie so sídlom v Žiline zaradené do kapitoly IV – endokrinné choroby, poruchy výživy a premeny látok, položky 1 – cukrovka, písmena c) ťažko kompenzovateľná, s opakovanými stavmi kolísania hodnôt glykémie

a diabetickými komplikáciami (chronické komplikácie cukrovky, angiopatia, neuropatia, diabetická noha), prílohy č. 4 k Zákonom o sociálnom poistení. Po zhodnotení kompenzácie cukrovky, jednej potvrdenej diabetickej komplikácie v uvedenom rozsahu bola posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie so sídlom v Žiline určená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v dolnej polovici percentuálneho rozpätia od 50 % do 75 %, t.j. 55 %. Určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nie je z posudkového hľadiska opodstatnené, pretože u žalobcu neboli dokumentované iné chronické diabeticke komplikácie. Pridružené zdravotné postihnutia svojím percentuálnym hodnotením u žalobcu neprevyšujú rozhodujúce zdravotné postihnutie, pri hodnotení vzájomných súvislostí majú vplyv na schopnosť zárobkovej činnosti, a preto je miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť zvýšená o 10 %. U žalobcu bola potvrdená ťažká neuropatia peroneálneho nervu vpravo, objektívne neurologicky je dorzálna flexia nohy v norme, stoj na päťach v norme. Zdravotnému postihnutiu by pri osobitnom hodnotení zodpovedala miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na dolnej hranici percentuálneho rozpätia od 30 % do 45 %, t.j. 30 %, podľa kapitoly XV – choroby podporného a pohybového aparátu, oddielu G – postihnutie končatín, položky 58.5 – nervus fibularis, prílohy č. 4 k Zákonom o sociálnom poistení, z dôvodu objektívneho neurologického nálezu. V marci 2020 sa žalobca podrobil operačnému výkonu pre náhodný nález aneurizmy iliackej tepny vpravo, s distálnou disekciou. Bola vykonaná resekcia aneurizmy s iliakofemorálnou náhradou s omniflow protézou. Pooperačne bol u žalobcu dokumentovaný primeraný nález, rekonštrukcia bola klinicky funkčná, periféria dobre prekrvená. Zdravotnému postihnutiu by pri osobitnom hodnotení zodpovedala miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 40 % podľa kapitoly IX – choroby obehovej sústavy, oddielu B – choroby ciev, položky 4 – stavy po vykonanej operácii cievnych uzáverov alebo by-passe a po perkutánnej endovaskulárnej liečbe, písmena a) po revaskularizačných operáciách s dobrým výsledkom. V závere cievneho vyšetrenia bola popisovaná aj iritačná symptomatológia L5 vpravo, objektívny neurologicky bol v januári 2021 nález bez koreňovej iritácie (t.j. bez prejavov dráždenia nervových koreňov). Pridružená bola artérová hypertenzia – bez dokumentovaných objektívnych orgánových zmien pri hypertenzii. Zdravotnému postihnutiu by pri osobitnom hodnotení zodpovedala miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 10 % podľa kapitoly IX – choroby obehovej sústavy, oddielu A – srdcové choroby, položky 10 – hypertenzia, písmena a) hypertenzia I – žiadne objektívne orgánové zmeny, prílohy č. 4 k Zákonom o sociálnom poistení. Nálezy refluxnej ezofagitídy, axiálnej hiátová hernie, erytematóznej antrumgastropatie a steatózy pečene, ktoré boli u žalobcu potvrdené pri hospitalizácii v roku 2019 sú podľa posudkového lekára nevýznamné, nie sú dokumentované poruchy výživy, komplikácie hepatopatie. Žalobca bol zároveň v ambulantnej liečbe psychiatra pre depresívnu poruchu s hyposomniou, syndróm závislosti od alkoholu. Pri objektívnom psychiatrickom vyšetrení z februára 2021 bol žalobca orientovaný rámcovo správne, psychomotorika bola primeraná, nálada eutýmna, myslenie a vnímanie bolo bez kvalitatívnych porúch, bez porúch chovania, spánok mal žalobca kvalitný, abstinoval, bez abstinenčných príznakov. Jeho osobnosť bola v celku kompenzovaná.

11) Po vyhotovení odborného lekárskeho posudku posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie so sídlom v Žiline, bola žalobcom dodatočne doložená lekárska správa z neurologického vyšetrenia zo dňa 07. októbra 2021. Pri uvedenom vyšetrení bol uvádzaný subjektívny pocit oslabenej, menej obratnej pravej dolnej končatiny s prejavmi nestability pri chôdzi, straty rovnováhy, recidivujúce bolesti hlavy, tiež recidivujúce vertiginózne prejavy počas dňa, periodické bolesti prevažne cervikálnej (krčnej) chrbtice. Objektívne bola dynamika krčnej chrbtice uspokojivá, citlivé trapézy. Na dolných končatinách v zánikovej polohe oscilácie pravej dolnej končatiny bol pokles do 10 stupňov, postoj I – III v norme, chôdza bola bez zjavného deficitu, možná po špičkách a päťach, vpravo mierne antalgická, bola znížená citlivosť v dermatóne L5 vpravo, vibračná citlivosť bola zachovaná. Hodnotený bol lumboischiadický syndróm obojstranne akcentovaný vpravo, prejavy radikulopatie (t.j. nervového dráždenia) L3/4 obojstranne a L5 vpravo. Zobrazovacie USG vyšetrenie karotíd bolo s hemodynamicky nezávažným nálezom. V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti boli žalobcovi odporúčané ďalšie vyšetrenia, vrátane zobrazovacích vyšetrení, laboratórne odbery, ako aj rehabilitačná liečba so zameraním na chrbticu. Chrbticové ťažkosti v driekovom úseku s prejavmi radikulopatie s uvedeným funkčným nálezom pri osobitnom hodnotení zodpovedali miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 35 % podľa kapitoly XV – choroby podporného a pohybového aparátu, oddielu E – dorzopatia, deformujúca dorzopatia a spondylopatia, položky 3 – degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách, písmena b) s miernym funkčným postihnutím, s prejavmi nervového a svalového dráždenia (napr. syndróm cervikokraniálny, cervikobrachiálny, lumbálny, lumbosakrálny a syndróm sakroiliakálneho skĺbenia blokády stavcov), slabosť svalového

korzetu, obmedzenie pohybu v postihnutom úseku, prílohy č. 4 k Zákonom o sociálnom poistení. Pre opakujúce sa závrativé stavy anamnesticky a bolesti hlavy boli u žalobcu plánované ďalšie vyšetrenia, stav bol v riešení a preto v čase hodnotenia posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie so sídlom v Žiline nebol s posudkového hľadiska v uvedenom smere hodnotený.

12) Záverom žalovaná v napadnutom rozhodnutí konštatovala, že po vyhodnotení zdravotného stavu žalobcu bol rozhodujúcim zdravotným postihnutím u žalobcu diabetes mellitus na inzulínoterapii v štádiu sekundárnych komplikácií, ktorý posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie so sídlom v Žiline zaradil podľa prílohy č. 4 k Zákonom o sociálnom poistení do kapitoly IV – endokrinné choroby, poruchy výživy a premeny látok, položky 1 – cukrovka, písmena c) ťažko kompenzovateľná, s opakovanými stavmi kolísania hodnôt glykémie a diabetickými komplikáciami (chronické komplikácie cukrovky, angiopatia, neuropatia, diabetická noha), s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 55 % (z percentuálneho rozpätia od 50 % do 75 %). Za iné zdravotné postihnutia žalobcu – diabetickú polyneuropatiu dolných končatín (senzitivná, verifikovaná EMG vyšetrením), poškodenie peroneálneho nervu vpravo, dorzalgiiu, hypertenziu, stav po resekcii aneurizmy a iliakofemorálnou protézou náhradou, refluxnú ezofagitídu, axiálnu hiátovú herniu, erytematóznu antumgastropatiu, steotózu pečene, chronický nikotinizmus a depresívnu poruchu s hyposomniou (syndróm závislosti od alkoholu), posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie so sídlom v Žiline mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť zvýšil podľa § 71 ods. 8 Zákonom o sociálnom poistení v znení zákona č. 310/2006 Z. z. o 10 %. Celková miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť žalobcu bola posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne ústredie so sídlom v Žiline potvrdená na 65 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

13) V odvolacom konaní, po opätovnom posúdení zdravotného stavu žalobcu, podľa predložených lekárskejších správ a diagnostických záverov odborných lekárov, posudkový lekár Sociálnej poisťovne, ústredie so sídlom v Žiline vyhodnotil zdravotný stav žalobcu a celkovú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť potvrdil na 65 % a preto je žalobca invalidný podľa § 71 ods. 1 Zákonom o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

14) Ohľadom lekárskeho posudku zo dňa 18. júna 2021, ktorým bola u žalobcu určená miera funkčnej poruchy na 70 %, na ktorý žalobca vo svojom odvolaní poukázal žalovaná uviedla, že tento nie je relevantným podkladom pri posudzovaní nároku na invalidný dôchodok a určení miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, nakoľko spôsob a postup posudzovania zdravotného stavu na účely posúdenia nároku na invalidný dôchodok upravuje Zákonom o sociálnom poistení a príloha č. 4 k danému zákonu, pričom vyššie uvedený posudok zo dňa 18. júna 2021 bol podkladom na posúdenie nároku na peňažný príspevok žalobcu podľa zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia v znení neskorších predpisov a prílohy tohto zákona.

15) Ohľadom námietky žalobcu, ktorou poukázal na to, že mu zamestnankyňa Sociálnej poisťovne, pobočky F. ústne oznámila, že pri posudzovaní zdravotného stavu posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Martin dňa 06. mája 2021 bola určená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 75 %, považovala žalovaná túto za nedôvodnú, nakoľko z administratívneho spisu žalobcu vyplynulo, že dňa 06. mája 2021 v pobočke Sociálnej poisťovne Martin bola spísaná zápisnica v súlade s ustanovením § 189 Zákonom o sociálnom poistení, z ktorej vyplýva, že žalobca bol oboznámený s výsledkom posúdenia jeho zdravotného stavu a so stanovenou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Z predmetnej zápisnice vyplynulo, že žalobca je invalidný od 26. apríla 2020 podľa § 71 ods. 1 Zákonom o sociálnom poistení a miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola u neho určená na 65 %. Zápisnica bola dňa 06. mája 2021 o 08:00 hodine pred žalobcom prečítaná a ním podpísaná.

16) Keďže žalobca v rámci odvolacieho konania nepredložil dôkazy, ktorými by spochybnil správnosť posúdenia jeho zdravotného stavu a následného rozhodnutia o uplatnenom nároku na invalidný dôchodok, rovnako nepreukázal, že jeho zdravotný stav odôvodňuje zvýšenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, nebolo možné zvýšiť mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť žalobcu, a nakoľko sa nezmenili skutočnosti rozhodujúce na nárok na výplatu invalidného dôchodku a jeho sumu podľa § 73 ods. 2 Zákonom o sociálnom poistení, invalidný dôchodok patrí žalobcovi v nezmenenej sume.

Správna žaloba – žalobné body

17) Správnu žalobu pôvodne doručenou Krajskému súdu v Bratislave dňa 02. decembra 2021, ktorá bola na základe uznesenia Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Spp/2/2022 zo dňa 03. augusta 2022 ako miestne príslušnému súdu na konanie o nej postúpená na Krajský súd v Žiline sa žalobca domáhal zrušenia žalobou napadnutého rozhodnutia generálneho riaditeľa žalovanej.

18) Žalobca v správnej žalobe nesúhlasil napadnutým rozhodnutím, s posúdením svojho zdravotného stavu a so stanovenou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Poukázal na svoj nepriaznivý zdravotný stav a iné zdravotné postihnutia, konkrétne poukázal na protézu aneurizmy, zároveň poukázal na svoju zlú finančnú situáciu. Žiadal, aby bol opätovne posúdený jeho zdravotný stav nezávislým lekárom s určením miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %.

Vyjadrenie žalovanej k žalobe, duplika žalovanej

19) Žalovaná v písomnom vyjadrení k žalobe zo dňa 20. júla 2023 uviedla, že podkladom pre vydanie napadnutého rozhodnutia bol odborný posudok o invalidite posudkového lekára sociálneho poistenia žalovanej, ústredie so sídlom v Žiline zo dňa 26. októbra 2021, podľa ktorého je žalobca invalidný podľa § 71 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola posudkovým lekárom sociálneho poistenia u žalobcu určená na 65 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Žalovaná poukázala na to, že subjektívne presvedčenie žalobcu že jeho rozhodujúce zdravotné postihnutie zodpovedá vyššej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, nie je rozhodujúce, pretože posúdenie rozsahu zdravotného poškodenia a jeho následkov na schopnosť žalobcu vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje lekárske znalosti, ktoré je vo veciach sociálnych zákonom zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, pričom činnosť posudkových lekárov spočíva v náležitom objektívnom a nestrannom zistení a posúdení zdravotného stavu žalobcu, a to z doloženej zdravotnej dokumentácie, ako aj z lekárskeho správ a záverov odborných lekárov. Žalovaná obdobne ako v napadnutom rozhodnutí poukázala na to, že v odbornom posudku o invalidite zo dňa 26. októbra 2021 posudkový lekár sociálneho poistenia žalovanej, ústredie so sídlom v Žiline konštatoval, že žalobca je od roku 2011 v liečbe pre cukrovku, spočiatku na liečbu perorálnymi antidiabetikami. Koncom roka 2019 bol hospitalizovaný pre dlhodobu nedostatočnú kontrolu cukrovky. Bola zahájená liečba inzulinom s následnou čiastočnou kompenzáciou. Z chronických diabetických komplikácií je u žalobcu potvrdená diabetická polyneuropatia, senzitivná na dolných končatinách, ťažká neuropatia peroneálneho nervu vpravo. Očné vyšetrenie bolo k veku žalobcu s primeraným nálezom.

20) Rozhodujúce zdravotné postihnutie bolo posudkovým lekárom sociálneho poistenia žalovanej, ústredie so sídlom v Žiline zaradené do kapitoly IV – endokrinné choroby, poruchy výživy a premeny látok, položky 1 – cukrovka, písmena c) ťažko kompenzovateľná, s opakovanými stavmi kolísania hodnôt glykémie a diabetickými komplikáciami (chronické komplikácie cukrovky, angiopatia, neuropatia, diabetická noha), príloha č. 4 k Zákona o sociálnom poistení. Po zhodnotení kompenzácie cukrovky, jednej potvrdenej diabetickej komplikácie bola posudkovým lekárom sociálneho poistenia žalovanej, ústredie so sídlom v Žiline určená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v dolnej polovici percentuálneho rozpätia od 50 % do 75 %, t.j. 55 %. Určenie vyššie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nebolo z posudkového hľadiska opodstatnené, pretože nie sú u žalobcu dokumentované iné chronické diabetické komplikácie. K protéze aneurizmy posudkový lekár sociálneho poistenia žalovanej, ústredie so sídlom v Žiline konštatoval, že v marci 2020 sa žalobca podrobil operačnému výkonu pre náhodný nález aneurizmy iliackej tepny vpravo, s distálnou disekciou. Bola vykonaná resekcia aneurizmy s iliakofemorálnou náhradou s omniflow protézou. Pooperačne bol u žalobcu dokumentovaný primeraný nález, rekonštrukcia bola klinicky funkčná, periféria bola dobre prekrvená. Zdravotnému postihnutiu by pri osobitnom hodnotení zodpovedala miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 40 % podľa kapitoly IX – choroby obehovej sústavy, oddielu B – choroby ciev, položky 4 – stavy po vykonanej operácii cievnych uzáverov alebo by-passe a po perkutánnej endovaskulárnej liečbe, písmena a) – po revaskularizačných operáciách s dobrým výsledkom. Žalovaná konštatovala, že pridružené zdravotné postihnutia žalobcu svojím percentuálnym

hodnotením neprevyšovali rozhodujúce zdravotné postihnutie, pri hodnotení vzájomných súvislostí mali vplyv na schopnosť zárobkovej činnosti, a preto bola miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť ešte zvýšená o 10 %, na celkových 65 %.

21) Pokiaľ ide o spochybňovanie objektívnosti posudkových lekárov organizačných zložiek Sociálnej poisťovne, žalovaná uviedla, že to odporuje ustanoveniu § 153 a nasl. Zákona o sociálnom poistení, ktoré presne stanovujú práva a povinnosti posudkových lekárov s poukazom na okolnosť, že títo majú udelenú licenciu na vykonávanie lekárskej posudkovej činnosti nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia a úrazového poistenia a akékoľvek subjektívne spochybňovanie ich odbornej spôsobilosti by mohlo viesť k porušeniu princípov právneho štátu. Taktiež žalovaná zdôraznila, že pri hodnotení zdravotného stavu si posudkoví lekári sociálneho poistenia nedovolia diskriminovať a ináč hodnotiť žalobcu. Posudkoví lekári sociálneho poistenia nemali záujem poškodiť žalobcu. Sú povinní posúdiť zdravotný stav objektívne, komplexne a vo vzájomných súvislostiach, pričom pri posudzovaní objasňujú rovnako dôsledne všetky rozhodujúce skutočnosti bez ohľadu na to, či svedčia v jeho prospech, alebo neprospech.

22) Ohľadom námietky žalobcu, ktorou poukázal na svoju nepriaznivú finančnú situáciu žalovaná uviedla, že túto nemožno zohľadniť, pretože nezakladá nároky v oblasti dôchodkového poistenia a neodôvodňuje postup, ktorý by bol v rozpore s platným Zákonom o sociálnom poistení. Žalovaná, ako správny orgán vykonávajúci agendu sociálneho poistenia, je platnou právnou úpravou viazaná a zákon neumožňuje žiadnu inú alternatívu rozhodovania, než rozhodnúť v intenciách zákona.

23) Žalovaná má na základe vyššie opísaných skutočností za to, že zdravotný stav žalobcu bol posúdený správne a komplexne, v súlade s príslušnými právnymi predpismi o sociálnom poistení a napadnuté rozhodnutie považuje za zákonné a správne. Žalovaná je zároveň toho názoru, že jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom sa vyrovnala so všetkými skutkovými a právnymi okolnosťami, ktoré boli pre jej rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné, pričom výklad a aplikácie boli vykonané spôsobom súladným so Zákonom o sociálnom poistení.

24) Na základe uvedenej argumentácie žalovaná navrhla, aby správny súd správnu žalobu žalobcu podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej iba ako „SSP“) zamietol.

25) Žalobca sa písomne k duplike žalovanej nevyjadril.

Posúdenie podstatných skutkových zistení a právnych argumentov správnym súdom

26) Správny súd v Banskej Bystrici v prvom rade konštatuje, že bol zriadený zákonom č. 151/2022 Z. z., pričom podľa § 3 ods. 3 písm. a) uvedeného zákona výkon súdnictva od 1. júna 2023 prešiel z krajských súdov na správne súdy vo všetkých veciach, v ktorých je od 1. júna 2023 daná právomoc správnych súdov, a to z Krajského súdu v Banskej Bystrici, Krajského súdu Trenčína a Krajského súdu v Žiline na Správny súd v Banskej Bystrici. Správny súd v Banskej Bystrici teda ako správny súd (ďalej iba ako „správny súd“) vecne a miestne príslušný vec prejednal bez nariadenia pojednávania podľa § 107 ods. 2 SSP, pretože nezistil žiadny z dôvodov podľa § 107 ods. 1 písm. a) až e) SSP, pre ktorý by mal na prejednanie veci nariadiť pojednávanie. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu dňa 13. novembra 2023 v súlade s § 137 ods. 4 SSP. Súd rozsudok verejne vyhlásil dňa 20. novembra 2023.

27) Správny súd preskúmal správnu žalobou napadnuté rozhodnutie žalovanej, ako i postup správnych orgánov, ktorý vydaniu daného rozhodnutia predchádzal, a to nielen v rozsahu a z dôvodov správnej žaloby, ale v celom rozsahu, nakoľko ide o správnu žalobu fyzickej osoby v sociálnych veciach (§ 134 a § 203 SSP). Správny súd teda preskúmal správnu žalobou napadnuté rozhodnutie žalovanej na základe žalobných námietok uvedených v správnej žalobe, ale aj mimo týchto žalobných námietok a po preskúmaní zákonnosti rozhodnutia žalovanej a postupu, ktorý vydaniu rozhodnutia predchádzal, nezistil také vady, ktoré by boli spôsobilé privodiť záver o potrebe zrušenia správnu žalobou napadnutého rozhodnutia.

28) Podľa § 2 ods. 1 a 2 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje

v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

29) Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne sudy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

30) Podľa § 6 ods. 2 písm. c) SSP, správne sudy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

31) Podľa § 199 ods. 1 písm. a) SSP, sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Sociálnej poisťovne.

32) Podľa § 199 ods. 2 SSP, v konaní podľa tejto hlavy správny súd zohľadňuje špecifické potreby vychádzajúce zo zdravotného stavu a sociálneho postavenia účastníka konania – fyzickej osoby a poskytuje jej poučenie o jej procesných právach a povinnostiach.

33) Podľa § 203 ods. 1 a 2 SSP, rozsah správnej žaloby fyzickej osoby a jej dôvody možno zmeniť alebo doplniť až do rozhodnutia správneho súdu. Pri správnej žalobe fyzickej osoby nie je správny súd viazaný žalobnými bodmi.

34) Podľa § 70 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení, poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

35) Podľa § 71 ods. 1 až 8 zákona o sociálnom poistení, poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok. Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Pri posudzovaní poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu. Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe a) lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a b) komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nescítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav.

36) Podľa § 172 ods. 1, 3 a 4 Zákona o sociálnom poistení, na konanie vo veciach sociálneho poistenia sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní. Všeobecný predpis o správnom konaní sa nevzťahuje ani na konanie vo veciach starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom

týmto zákonom. Konanie vo veciach podľa odseku 1 je a) konanie v dávkových veciach sociálneho poistenia (ďalej len "dávkové konanie"), b) iné konanie (ďalej len "nedávkové konanie"). Predmetom dávkového konania je rozhodovanie o dávkach.

37) Podľa § 195 ods. 1 a 2 Zákona o sociálnom poistení, organizačná zložka Sociálnej poisťovne pred vydaním rozhodnutia postupuje tak, aby presne a úplne zistila skutočný stav vecí, a na ten účel obstará potrebné podklady na rozhodnutie. Podkladom na rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe organizačnej zložke Sociálnej poisťovne z jej činnosti.

38) Podľa § 196 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení, účastník konania je povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne rozhodne, ktoré z dôkazov sa vykonajú. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná vykonať aj iné dôkazy, ktoré účastníci konania nenavrhli, ak sú potrebné na zistenie a objasnenie skutočného stavu vecí.

39) V správnej žalobe žalobca namietal výsledky záverov odborných posudkov o invalidite, na ktoré bolo odkazované v rozhodnutiach správnych orgánov a ktoré boli podkladom pre tieto rozhodnutia. Vo vzťahu k týmto žalobným námietkam správny súd považoval za potrebné preskúmať nielen závery preskúmaných rozhodnutí ale aj odborných posudkov o invalidite, z ktorých Sociálna poisťovňa pri vydaní rozhodnutí vychádzala. Z ustálenej judikatúry vyšších súdnych autorít vyplýva, že posudzovanie zdravotného stavu fyzickej osoby a tým aj súvisiaceho pracovného potenciálu je vecou výlučne odbornou – medicínskou, na ktorú súd nemá odborné znalosti. Vo veciach dôchodkového poistenia zdravotný stav a pracovnú schopnosť posudzuje Sociálna poisťovňa vo forme lekárskej posudkovej činnosti pri výkone sociálneho poistenia (§ 153 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 153 ods. 3 Zákona o sociálnom poistení) s tým, že konkrétne túto činnosť vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia (§ 153 ods. 5 menovaného zákona). Výsledkom posudkovej činnosti je záver posudkového lekára o tom, či konkrétna fyzická osoba je alebo nie je invalidná s určenou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť s tým, že táto miera poklesu sa určuje v percentách podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Závery posudkového lekára sú zachytené v lekárskej správe, súčasťou ktorej je odborný lekársky posudok vrátane jeho odôvodnenia, v ktorom posudkový lekár objasňuje a odôvodňuje všetky zásadné skutočnosti, na základe ktorých pristúpil k prijatiu konkrétneho záveru. Tento posudok je teda v konaní pred správnym súdom kľúčovým dôkazom, na ktorý je súd (vzhľadom na absenciu odbornej – medicínskej erudovanosti) odkázaný, a preto je nutné klásť dôraz na jeho jednoznačnosť, úplnosť, určitosť a presvedčivosť. Tieto kritériá však spĺňa len taký posudok, v ktorom sa posudkový lekár riadne vysporiada so všetkými rozhodnými a pre danú vec relevantnými skutočnosťami, prihliadne pritom k účastníkom konania udávaným ťažkostiam a svoje posudkové závery náležite odôvodní (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sk/8/2021 zo dňa 02. júna 2021, bod. 39). V zmysle uvedených požiadaviek správny súd preskúmal odborné lekárske posudky aj v tejto veci, a to nielen v rozsahu a z dôvodov uvedených v správnej žalobe.

40) Prioritne považoval správny súd za podstatné zodpovedať tú otázku, či posudkový lekár určil správne zdravotné postihnutie, ktoré má rozhodujúci vplyv na schopnosť žalobcu vykonávať zárobkovú činnosť. Posudkoví lekári, a to tak posudkový lekár Sociálnej poisťovne pobočky, ako aj posudkový lekár Sociálnej poisťovne ústredia, určili ako rozhodujúce ochorenie žalobcu diabetes mellitus na inzulínoterapii v štádiu sekundárnych komplikácií, zaradené podľa prílohy č. 4 k Zákonu o sociálnom poistení do kapitoly IV – endokrinné choroby, poruchy výživy a premeny látok, položky 1 – cukrovka, písmena c) ťažko kompenzovateľná, s opakovanými stavmi kolísania hodnôt glykémie a diabetickými komplikáciami (chronické komplikácie cukrovky, angiopatia, neuropatia, diabetická noha), s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 55 % (z percentuálneho rozpätia od 50 % do 75 %). Za iné zdravotné postihnutia žalobcu – diabetickú polyneuropatiu dolných končatín (senzitívna, verifikovaná EMG vyšetrením), poškodenie peroneálneho nervu vpravo, dorzalgiu, hypertenziu, stav po resekcii aneuryzmy a iliakofemorálnou protézou náhradou, refluxnú ezofagitídu, axiálnu hiátovú herniu, erytematóznu antumgastropatiu, steatózu pečene, chronický nikotinizmus a depresívnu poruchu s hyposomniou (syndróm závislosti od alkoholu) bola žalobcovi určená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť zvýšená podľa § 71 ods. 8 Zákona o sociálnom poistení v znení zákona č. 310/2006 Z. z. o 10 %. Celková miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť žalobcu bola

tak určená na 65 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. S určením rozhodujúceho zdravotného postihnutia žalobca neprejavil nesúhlasné stanovisko, nestotožnil sa s určením konkrétnej percentuálnej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Správny súd po oboznámení sa s obsahom administratívneho spisu dospel k záveru, že určeniu rozhodujúceho zdravotného postihnutia nie je možné nič vyčítať a v tomto smere je odborný lekársky posudok posudkového lekára pobočky aj posudkového lekára ústredia správny a logický.

41) K uvedenému určeniu miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť správny súd uvádza, že ide o záver, ktorý je preskúmateľný, logický a zodpovedá tým záverom, ktoré sú obsiahnuté aj v lekárskejších správach a nálezoch, ktoré tvorili podklad pre rozhodnutie orgánov verejnej správy. Podľa správneho súdu vyplýva, že posudkoví lekári zodpovedajúcim a preskúmateľným spôsobom zdôvodnili mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť z percentuálneho rozpätia 50 % až 75 % v rozsahu 55 %. Takéto zhodnotenie zodpovedá záverom lekárskejších správ a nálezov a aj v tejto časti považuje správny súd odborné lekárske posudky o invalidite žalobcu za preskúmateľné a logické, zodpovedajúce záverom, ktoré sú zdokumentované v lekárskejších správach a nálezoch obsiahnutých v administratívnom spise.

42) Ustanovenie § 71 ods. 8 Zákona o sociálnom poistení umožňuje posudkovému lekárovi navýšiť mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť za ostatné pridružené ochorenia, a to najviac o 10 %, pričom v danom prípade posudkoví lekári za ostatné pridružené ochorenia navýšili mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť žalobcovi a maximálnu zákonom prípustnú hranicu, teda až o 10 %. Uvedené svedčí v prospech žalobcu a takému rozhodnutiu posudkových lekárov nemožno rovnako nič vytkáť.

43) Pokiaľ sa žalobca domnieva, že jeho zdravotný stav sa zhoršuje, čo nebolo posudkovými lekármi náležite zohľadnené, k tomu je potrebné uviesť, že posudkový lekár vyhodnocuje zdravotný stav na základe predložených odborných lekárskejších nálezov a správ, ktoré sú účastníkom konania predložené v rámci prebiehajúceho administratívneho konania. Pokiaľ dôjde k zhoršeniu resp. k akejkoľvek zmene zdravotného stavu, je potrebné, aby táto bola dokumentovaná ošetrovateľmi a potom sa účastník konania môže opätovne obrátiť na Sociálnu poisťovňu so žiadosťou o prehodnotenie zdravotného stavu, resp. nároku na invalidný dôchodok, a až potom môže byť táto skutočnosť vyhodnocovaná.

44) Pre správny súd je rozhodujúci skutkový stav zistený orgánmi verejnej správy v čase právoplatnosti preskúmaného rozhodnutia (§ 135 SSP). Správny súd by mohol prihliadnuť aj na také lekárske správne a nálezy, ktoré sú datované po rozhodnutí orgánu verejnej správy a predložené účastníkom konania v rámci správneho súdneho konania, ale len v takom prípade, že tieto by vyvracali správnosť záverov uvedených v odborných lekárskejších posudkoch a dokumentovali by, že už v čase posudzovania zdravotného stavu účastníka konania posudkovým lekárom bol zdravotný stav iný. V prejednávanej veci žalobca takého lekárskeho správneho a nálezu však nepredložil.

45) Ohľadom námietky žalobcu vzťahujúcej sa k jeho nepriaznivej finančnej situácii, ktorá zo strany Sociálnej poisťovne pri rozhodovaní o priznaní invalidného dôchodku zohľadnená nebola, správny súd konštatuje, že sa jedná o podmienku, ktorej Sociálnej poisťovni pri svojom rozhodovaní v súlade s platnými právnymi predpismi zohľadňovať neprináleží.

46) Z vyššie uvedených dôvodov správny súd správnu žalobu žalobcu podľa § 190 SSP zamietol.

47) Žalobca v konaní pred správnym súdom nebol úspešný, preto mu správny súd nepriznal právo na náhradu trov konania podľa § 167 ods. 1 SSP a contrario.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú môže podať účastník konania, ak bolo rozhodnuté v jeho neprospech, pričom ju musí podať v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia. Zmeškanie tejto lehoty nie je možné odpustiť.

Kasačná sťažnosť sa podáva na tunajšom súde. Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený vyššie pod písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správnym súdom.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť:

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- a) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- b) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"),
- c) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti. Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom.

Kasačnú sťažnosť je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.